

amenii ai muncii (despre care ar trebui să scriem mai des și mai mult). În teatre s-a instaurat un spirit de echipă colectiv; în jurul directorului, personalități proeminente, talente și dăruite sînt chemate să încerce, și încearcă pe cît posibil a înlătura arbitrarul, a deschide drum ideilor și inițiativelor. Acestea s-ar cuveni mai repede concretizate în acțiuni, spre binele ofensivei teatrale.

M-am referit pînă aici mai ales la Capitală, dar excelente lucrări s-au făcut și la Timișoara, la Arad, la Bacău etc. (Pe cînd se va relua foarte buna inițiativă a festiva-

lului pentru tineret de la Piatra Neamț?)... La Constanța și Sibiu s-a lucrat bine pentru teatrele de păpuși etc., etc. Se spune că există zile faste și nefaste pentru teatru (săptămînile de după 1 ianuarie, săptămînile primăverii etc.), dar aceasta e o simplă erezie. Sala „suferă” numai la spectacolele proaste. La cele bune, niciodată... Evident, deci, primul capitol al ofensivei teatrale trebuie să înceapă de la calitatea spectacolelor. Fără a ignora celelalte mijloace. Sau, mai bine zis, pentru a le pune în slujba unui teatru de calitate. Într-o asemenea alianță, teatrul va fi mereu în ofensivă!

N o t e

Repetiții— școală

„Decor” mai puțin obișnuit în teatru: 3 profesori universitari stau față în față cu actorii. Se discută despre Ibsen. Mai concret, despre o piesă a marelui scriitor norvegian. Precis despre: „Stilpii societății”. Locul acțiunii: Teatrul Mic. În locul obișnuitei repetiții, o dimineață de dezbateri despre teatrul ibsenian, coordonatele sale sociale, istorice, filozofice — despre substanța piesei respective. A doua zi regizorul spectacolului își prezintă concepția regizorală. D. D. Nelcanu a devenit pentru două ore un conferențiar care face cunoscut itinerarul repetițiilor, „caietul său de regie”. Apoi discuții. Actorii sînt invitați să reflecteze, să gîndească mai adînc, mai precis. La roluri, epocă, atmosferă.

Faptele nu sînt nici singulare, nici întîmplătoare. Discutarea etapelor spectacolului începînd cu capitolul principal: — concepția regizorală — devine o metodă curentă de lucru; serioasă. Actorii sînt astfel

mai nu numai să-și descifreze rolul în repetiții (— cum se întîmplă din păcate adeseori), ci să se aștearnă pe pagini de bibliografie, să cunoască aprioric nu numai ce vor juca, ci și cum vor juca. Capriciile unor „teribili” regizori care fie că lasă actorii să se joace singuri, mînați de instinctul profesional — fie că îi supun unor jocuri și cazne arbitrării sînt tot mai mult părăsite. Așa cum nici un constructor nu edifică o casă, înainte de a studia planul arhitectural, nici actorii nu pot construi un spectacol empiric, pe bîibiite.

Discuțiile pot deveni pasionante iar secretariatele literare un ferment stimulator... Se vor înlătura astfel cît mai multe erori, de înțelegere, concepție, ne vom feri de mode și capricii, de amatorism și prost gust. Acel „teatru școală” preconizat de Alecsandri se potrivește deci nu numai spectatorului ci și creatorului de pe scenă.

Și poate nu e departe nici ziua cînd vom întîlni actorii cu ghiozdanul doldora de cărți, îndreptîndu-se spre repetiție ca spre școală.

A. P.

